

OBSAH

ÚVOD	5
I VŠEOBECNÁ ČÁST	7
Význam silniční dopravy pro národní hospodářství	9
Nehodovost v silniční dopravě	9
Nehodovost nákladních automobilů	11
Nehodovost autobusů	14
Vliv alkoholu	15
Rozsah platnosti řidičských oprávnění a povinnosti držitele ři- dičského průkazu	18
Řidičská oprávnění	18
Povinnosti držitele řidičského průkazu	20
Tělesná a psychická způsobilost řidičů nákladních automobilů a autobusů	21
Tělesná způsobilost	21
Psychická způsobilost	21
Spolehlivost řidiče při výkonu služby	23
Způsobilost vozidel k provozu	24
Pravidelné technické prohlídky motorových vozidel	24
Kontrola stavu motorového vozidla před jízdou a při jízdě	25
Technická prohlídka I. stupně	27
Technická prohlídka II. stupně	33
Kdy je vozidlo nezpůsobilé jízdy	35
Vyřazování vozidel	37
Přeprava těžkých, rozměrných nebo nebezpečných nákladů	38
Provádění ložních prací a bezpečnost při práci	39
Ruční manipulace s náklady	39
Mechanizační prostředky	42
Zajišťování nákladů	45
Zajišťování zapřením	45
Zajišťování kotvením	46
Přeprava práškových a kapalných hmot	49
Přeprava potravin	51
Autobusový přepravní řád a zvláštnosti autobusové přepravy	52
Hlavní zásady autobusového přepravního řádu	52
Vyloučení osob z přepravy	53
Organizace nástupu cestujících do autobusu	53
Obsaditelnost autobusu	54
Styk osádky autobusu s cestujícími	55
Sloučená činnost řidiče a průvodčího	55
Hygiena při práci v automobilové dopravě	56

<i>Osobní hygiena řidiče autobusu</i>	56
<i>Hygiena přepravy cestujících v autobusech</i>	57
Zvláštní vybavení autobusu	58
<i>Klimatizace</i>	58
<i>Signalizační a rozhlasové zařízení</i>	59
<i>Dálkové ovládání dveří</i>	60
<i>Prostory pro zavazadla</i>	60
Hospodárnost provozu vozidel na silnicích	61
Hospodárnost	61
Socialistická soutěž	62
Občanskoprávní a trestní odpovědnost za přepravované zboží a osoby	62
Pojištění zákonné odpovědnosti	62
Případy, kdy pojišťovna škodu nehradí	64
Nároky poškozeného v případech, kdy pachatel ujede	64
Odpovědnost pojištěného za dopravní nehodu	65
Střet motorových vozidel	66
Rozdílnost ručení	66
Jaká škoda se nahrazuje	67
Škody na zdraví	67
Škody na motorových vozidlech	68
Uplatnění nároku na náhradu škody	68
Spoluúčast pojištěného na škodě	69
Co dělat, když dojde k dopravní nehodě	70
II. NAUKA O VOZIDLECH	73
Silniční motorová vozidla, jejich ústrojí a části	75
Rozdělení silničních vozidel	75
Hlavní ústrojí a části automobilu	78
Rozdělení motorů a základní údaje	80
Motory	80
Základní údaje	80
Pístové spalovací motory	84
Rozdělení pístových motorů	84
Pracovní oběh pístového motoru	88
Zážehový čtyřdobý motor	87
Vznětový čtyřdobý motor	90
Dvoudobý zážehový motor	93
Konstrukce a uspořádání pístových spalovacích motorů	96
Pevné části motoru	97
Klíkové ústrojí	99
Rozvodové ústrojí	103
Druhy rozvodů	103
Části rozvodového ústrojí	105
Mazání motorů	110
Druhy a účel mazání	110
Popis jednotlivých částí	113
Kontrola mazání a výměna oleje	115

Chlazení motorů	116
Kapalinové chlazení	116
<i>Popis hlavních částí</i>	119
<i>Nejčastější závady chladicího kapalinového systému</i>	122
Vzduchové chlazení	122
Přívod paliva a příprava zápalné směsi	124
Karburátory	125
Podávací čerpadlo, sací potrubí a čističe	127
Ošetřování a seřizování karburátorů	129
Vstříkovačí ústrojí	130
Nejčastější závady vstříkovačího systému a odvzdušnění	137
Elektrické zařízení	139
Akumulátor	139
Dynamo	142
Regulátor napětí	144
Elektrické spouštěče	146
Vodiče a propojení	150
<i>Elektrická instalace vozidla</i>	150
Pojistky	151
<i>Zásuvky a kabely k přívěsům a návěsům</i>	151
Signalizační zařízení	152
Zapalování	154
<i>Pořadí zapalování</i>	154
<i>Zapalování — všeobecně</i>	155
<i>Zapalování dynamobaterové</i>	155
<i>Magnetoelektrické zapalování</i>	161
<i>Osvětlovací soustava vozidla</i>	162
<i>Dálkové a tlumené světlomety</i>	162
<i>Seřízení světlometů</i>	164
<i>Koncová a obrysová světla, osvětlení státní poznávací značky</i>	166
<i>Stírače a ostříkovače čelních skel</i>	166
Větrání a topení	167
Spojky	168
Účel a rozdělení spojek	168
Třecí spojky	168
<i>Jednokotoučová spojka</i>	169
<i>Dvoukotoučová spojka</i>	171
Speciální spojky a posilovače ovládní spojky	172
Údržba, seřizování a nejčastější závady běžných druhů spojek	173
Převodovky	174
Účel a funkce převodovek	174
Mechanická převodovka	176
<i>Synchronizace převodu</i>	177
<i>Údržba mechanických převodovek a nejčastější závady</i>	179
Přídavné převodovky	179
Pohon mechanizačních prostředků a pomocných zařízení	180
Speciální převodovky	181
<i>Hydromechanická automatická převodovka Praga 2M 70</i>	182
<i>Planetové převodovky</i>	184

Přední náprava	185
Druhy předních náprav	185
Hnací přední náprava	186
Geometrie řídící nápravy	188
Údržba přední nápravy	190
Řízení	190
Druhy řízení	190
Spojovací tyče a klouby	192
Strojní řízení	193
Spojovací a kloubové hřídele, klouby	195
Zadní nápravy	196
Tuhé zadní nápravy	197
Výkyvné zadní nápravy	197
Zdvojené zadní nápravy	198
Rozvodovka	199
Převodové soukolí	199
Diferenciál	201
<i>Kuželový diferenciál</i>	201
<i>Čelní diferenciál</i>	202
<i>Samosvorný diferenciál</i>	203
<i>Závěr diferenciálu</i>	203
<i>Mezinápravové diferenciály</i>	203
Přídavný převod v kolech	204
Pérování vozidel	205
Listová péra	205
Vinuté pružiny a zkrutné tyče	207
Jiné druhy pérování a tlumiče	209
Brzdy motorových vozidel	212
<i>Funkce a rozdělení brzd</i>	212
<i>Brzdy kapalínové</i>	213
<i>Odvzdušňování brzd</i>	216
<i>Kapalínové brzdy nákladních automobilů</i>	216
<i>Brzdy vzduchotlakové</i>	218
<i>Dvouokružová brzda</i>	219
<i>Vzduchotlakové brzdy přívěsů a návěsů</i>	226
<i>Údržba vzduchotlakových brzd</i>	229
Sklápěcí zařízení	230
Úkol a funkce sklápěcího zařízení	230
Sklápěcí přívěsy	233
Závěsné zařízení pro návěsy a přívěsy	234
Závěsné zařízení pro návěsy	234
Závěsné zařízení pro přívěsy	236
Kola a pneumatiky	239
Kola motorových vozidel	239
Pneumatiky	242
<i>Označování rozměrů plášťů</i>	245
<i>Péče o pneumatiky</i>	247

Přístrojová deska a tachograf	248
Palubní přístroje	248
Tachograf	250
Zjišťování příčin poruch motorových vozidel a jejich odstraňování	252
Poruchy zážehových motorů	253
Poruchy vznětových motorů	255
III. ŘÍZENÍ A TECHNIKA JÍZDY	285
Jízda za běžných podmínek	286
Před jízdou	286
Rozjezd	267
Řazení na vyšší rychlostní stupeň	269
Řazení na nižší rychlostní stupeň	271
Zastavení	272
Rychlost jízdy	273
Vliv prudkého rozjždění a jeho následky na převodná ústrojí	274
Chod motoru a jeho sledování za jízdy	274
Jízda na rovné přímé silnici	275
Projíždění zatáček	276
Technika projíždění zatáček	278
Smyk	281
<i>Vyrovnání smyku zadních kol při brzdění</i>	<i>281</i>
<i>Vyrovnání smyku zadních kol v zatáčce</i>	<i>282</i>
<i>Vyrovnání smyku předních kol</i>	<i>282</i>
<i>Vyrovnání smyku ve směru jízdy</i>	<i>283</i>
Couvání a otáčení vozidla	283
Jízda do stoupání	284
Jízda se svahu	285
Jízda za zvláštních okolností	285
Jízda za tmy	285
Jízda za mlhy	287
Jízda za deště a v blátě	287
Jízda ve sněhu	288
Jízda na náledí	289
Jízda se soupravou	289
Zvláštnosti jízdy	289
Připojování a odpojování přívěsů	292
Vlečení motorových vozidel	292
Bezpečnost a kázeň v silničním provozu	294